

**OPIS PROGRAMU KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Aktualne problemy badawcze
Typ zajęć	przedmiot specjalistyczny
Dziedzina nauk	nauki humanistyczne
Dyscyplina nauki	językoznawstwo
Rok akademicki	2022/2023
Tytuł /stopień naukowy Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	prof. dr hab. Andrzej Dyszak
Liczba godzin dydaktycznych	30
Forma zajęć dydaktycznych	wykład
Rygor zaliczenia	egzamin
Język wykładowy	polski
Ramowe efekty uczenia się (8 PRK)	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie • zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej • potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ	
Szczegółowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się
<ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę o podstawowych kierunkach i tendencjach najnowszej lingwistyki oraz wybranych teoriach językoznawczych, • zna główne problemy badawcze i teoretyczne współczesnego językoznawstwa, • potrafi wskazać podstawowe zagadnienia przedmiotowe poszczególnych kierunków lingwistyki współczesnej, • potrafi wykorzystywać wiedzę o założeniach teoretycznych różnych kierunków lingwistycznych w rozwiązywaniu złożonych problemów badawczych i w trakcie wykonywania zadań o charakterze badawczym, • ma świadomość poziomu swojej wiedzy lingwistycznej i rozumie potrzebę jej poszerzania w celu rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych 	<p>aktywny udział na zajęciach, rozmowa egzaminacyjna</p>
TREŚCI PROGRAMOWE REALIZOWANE PODCZAS ZAJĘĆ	
<p>Badania językowe od starożytności do k. XIX wieku (językoznawstwo przednaukowe i naukowe przedteoretyczne) – powtórka</p> <p>Badania językowe w I poł. XX w. (strukturalizm europejski: szkoła kazańska, teoria Ferdynanda de Saussure’a, szkoła praska, szkoła kopenhaska, szkoła londyńska; strukturalizm amerykański; teorie L. Wittgensteina) – powtórka</p> <p>Gramatyka generatywno-transformacyjna. Tagmemika. Teoria stratyfikacyjna – powtórka</p> <p>Językoznawstwo kognitywne (kategoryzacja świata, teoria prototypów, konstruowanie świata, językowy obraz</p>	

<p>świata)</p> <p>Teorie semantyczne (teorie pól językowych, znaczenie jako użycie, semantyka Chomskiego, semantyka składnikowa, model sens – tekst, semantyka Wierzbickiej)</p> <p>Semantyka kognitywna (teoria radialnej struktury znaczenia, teoria ramy interpretacyjnej, teoria przestrzeni mentalnych, teoria amalgamatów pojęciowych, metafora kognitywna)</p> <p>Zagadnienia pragmatyki mowy (teorie wypowiedzania, teorie aktów mowy, teoria relewancji, grzeczność i niegrzeczność językowa)</p> <p>Gramatyka komunikacyjna.</p> <p>Socjolingwistyka.</p> <p>Psycholingwistyka.</p> <p>Lingwistyka stosowana.</p>	
Metody dydaktycznej techniki kształcenia	wykład, prezentacja multimedialna, praca z podręcznikiem
Kryteria oceniania	<ul style="list-style-type: none"> • na ocenę dostateczną: student zna podstawowe kierunki lingwistyczne XX i XXI w. i głównych ich przedstawicieli oraz problematykę aktualnych badań językoznawczych; • na ocenę dobrą: student zna podstawowe kierunki lingwistyczne XX i XXI w., głównych ich przedstawicieli i ich osiągnięcia oraz kontekst, w jakim były tworzone, identyfikuje główne założenia poszczególnych kierunków; zna problematykę i osiągnięcia aktualnych badań językoznawczych; • na ocenę bardzo dobrą: student zna podstawowe kierunki lingwistyczne XX i XXI w., głównych ich przedstawicieli i ich osiągnięcia oraz kontekst, w jakim były tworzone, identyfikuje główne założenia poszczególnych kierunków zna problematykę i osiągnięcia aktualnych badań językoznawczych, porównuje je pod względem teoretycznym i aplikatywnym w celu ich właściwego stosowania w badaniach językoznawczych
Forma i warunki zaliczenia (forma weryfikacji efektów uczenia się)	egzamin pisemny
Literatura podstawowa	<p>Anusiewicz J., <i>Lingwistyka kulturowa</i>, Warszawa, 1994.</p> <p>Bartmiński J., <i>Językowe podstawy obrazu świata</i>, Lublin 2006.</p> <p>Fisiak J., <i>Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych</i>, Warszawa 1985.</p> <p>Grucza F., <i>Zagadnienia metalingwistyki</i>, Warszawa 1983.</p> <p>Grzegorzczkowska R., <i>Wprowadzenie do semantyki językoznawczej</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Grzegorzczkowska R., <i>Wstęp do językoznawstwa</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Ivić M., <i>Kierunki w lingwistyce</i>, tłum. K. Feleszko i A. Wierzbicka, Wrocław 1975.</p> <p>Langacker R.W., <i>Gramatyka kognitywna</i>, Kraków 2009.</p> <p>Lyons J., <i>Wstęp do językoznawstwa</i>, Warszawa 1975.</p> <p>Łuc I., Bortliczek M., <i>Język uwikłany w ponowoczesność</i>, Katowice 2011</p> <p>Martinet A., <i>Podstawy lingwistyki funkcjonalnej</i>, Warszawa 1970.</p> <p>Paveau M.A., Sarfati G.E., <i>Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki</i>, Kraków 2009.</p> <p>Schaff A., <i>Szkice o strukturalizmie</i>, Warszawa 1983</p> <p>Stalmaszczyk P. (red.), <i>Współczesne językoznawstwo generatywne. Podstawy metodologiczne</i>, Łódź 2012.</p> <p>Szymańska B., <i>Co to jest strukturalizm?</i>, Kraków 1980.</p> <p>Tabakowska E., <i>Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego</i>, Kraków 1999.</p> <p>Tabakowska E. (red.), <i>Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa</i>, Kraków 2001.</p> <p>Taylor J., <i>Gramatyka kognitywna</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Weinsberg A. (red.), <i>Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów</i>, Warszawa 1979.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Allen J.P.B., PitCorder S. (red.), <i>Kurs edynburski językoznawstwa stosowanego</i>, t. I, Warszawa 1983.</p> <p>Bobrowski I., <i>Zaproszenie do językoznawstwa</i>, Kraków 1998.</p> <p>Grzegorzczkowska R., <i>O różnych rozumieniach pragmatyki w językoznawstwie</i>, „BPTJ” LXIX, 2013.</p> <p>Heinz A., <i>Dzieje językoznawstwa w zarysie</i>, Warszawa 1978.</p>

	<p>Helbig G., <i>Dzieje językoznawstwa nowożytnego</i>, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1982.</p> <p>Kiklewicz A., Dębowski J. (red.), <i>Język poza granicami języka</i>, Olsztyn 2008.</p> <p>Kiklewicz A., <i>Znaczenie w języku – znaczenie w umyśle. Krytyczna analiza współczesnych teorii semantyki lingwistycznej</i>, Olsztyn 2012.</p> <p>Lachur Cz., <i>Zarys językoznawstwa ogólnego</i>, Opole 2004.</p> <p>Lyons J., <i>Semantyka</i>, t. 1 – 2, Warszawa 1984.</p> <p>Łuczyński E., Maćkiewicz J., <i>Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia</i>, Gdańsk 2009.</p> <p>Milewski T., <i>Językoznawstwo</i>, Warszawa 1975.</p> <p>de Saussure F., <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>, Warszawa 1961.</p> <p>Polański K. (red.), <i>Encyklopedia językoznawstwa ogólnego</i>, Wrocław – Warszawa – Kraków 1999.</p> <p>Szulc A., <i>Podręczny słownik językoznawstwa stosowanego</i>, Warszawa 1984.</p> <p>Urbańczyk S., Kucąła M. (red.), <i>Encyklopedia języka polskiego</i>, Wrocław 1999.</p> <p>Weinsberg A., <i>Językoznawstwo ogólne</i>, Warszawa 1983</p>
--	---